

**TRGOVINA NA MALO
U OŽUJKU 2019.****RETAIL TRADE
MARCH 2019**

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, realni promet u trgovini na malo u ožujku 2019. pao je na mjesečnoj a porastao na godišnjoj razini.

Na mjesečnoj razini pad prometa od trgovine na malo prehrambenim proizvodima, a porast prometa neprehrambenim proizvodima

Ukupan sezonski i kalendarski prilagođeni promet od trgovine na malo što su ga u ožujku 2019. ostvarili svi poslovni subjekti koji se bave tom djelatnošću, bez obzira na svoju pretežnu djelatnost, realno je pao za 1,8% u odnosu na veljaču 2019. Od toga je promet od trgovine na malo prehrambenim proizvodima pao za 1,0%, dok je promet od trgovine na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) porastao za 0,3%.

Kontinuiran rast realnog prometa od trgovine na malo na godišnjoj razini već 55. mjesec zaredom od rujna 2014.

U ožujku 2019. u usporedbi s istim mjesecom prethodne godine, kalendarski prilagođeni promet od trgovine na malo realno je porastao za 5,7%.

Pritom je promet od trgovine na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima porastao za 2,7%, a promet od trgovine neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) za 9,9%.

Najveći utjecaj na porast prometa od trgovine na malo imala je prodaja motornih goriva i maziva

U ožujku 2019. sedam je od deset trgovačkih struka, na koje otpada 57,0% ukupnog prometa, ostvarilo porast prometa te je ukupan izvorni promet od trgovine na malo nominalno porastao za 3,5% u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

Najveći utjecaj na porast nominalnog prometa u ožujku 2019. u odnosu na isti mjesec prethodne godine, prema izvornim indeksima, ostvarile su sljedeće trgovačke struke: Motorna goriva i maziva s porastom prometa od 13,2% i s utjecajem na ukupan indeks prometa od 2,3% te Audio i video oprema, željezna roba, boje, staklo, električni aparati za kućanstvo, namještaj i drugi proizvodi za kućanstvo s porastom prometa od 18,2% i s utjecajem na ukupan indeks prometa od 1,7%.

Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a)¹⁾ također realno pao na mjesečnoj a porastao na godišnjoj razini

Ukupan sezonski i kalendarski prilagođeni promet što su ga ostvarili svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.) u ožujku 2019. u odnosu na veljaču 2019. realno je pao za 1,8%.

U odnosu na ožujak 2018. njihov ukupan, kalendarski prilagođeni promet, realno je porastao za 8,5%.

According to the data of the Croatian Bureau of Statistics, in March 2019, the retail trade turnover in real terms was lower at the monthly level, while it was higher at the annual level.

At the monthly level, the retail trade turnover of food products fell, while the retail trade turnover of non-food products grew

In March 2019, the total seasonally and working-day adjusted deflated retail trade turnover of all business entities engaged in this activity, irrespective of their main activity, was in real terms 1.8% lower than in February 2019. Out of that, the retail trade turnover of food products decreased by 1.0%, while the retail trade turnover of non-food products (except of automotive fuels and lubricants) increased by 0.3%.

At the annual level, the retail trade turnover in real terms has kept increasing for 55 months in a row since September 2014

In March 2019, as compared to the same month last year, the working-day adjusted retail trade turnover was in real terms 5.7% higher.

Out of that, the retail trade turnover of food, beverages and tobacco increased by 2.7% and of non-food products (except of automotive fuels and lubricants) by 9.9%.

The sale of automotive fuels and lubricants had the largest effect on the growth in the retail trade turnover

In March 2019, seven of ten trade branches, which generated 57.0% of the total turnover, realised growth. Accordingly, the total gross retail trade turnover increased by 3.5% in nominal terms, as compared to the same month last year.

The largest effect on the growth in the nominal turnover in March 2019, as compared to the same month last year, according to gross, unadjusted indices, was realised by the following trade branches: Automotive fuels and lubricants with 13.2% of turnover growth and 2.3% of the effect on the total trade turnover, and Audio and video equipment, hardware, paints and glass, electrical household appliances, furniture and other household articles with 18.2% of turnover growth and 1.7% of the effect on the total trade turnover.

The total turnover from retailers (NKD division 47)¹⁾ also fell in real terms at the monthly level and increased at the annual level

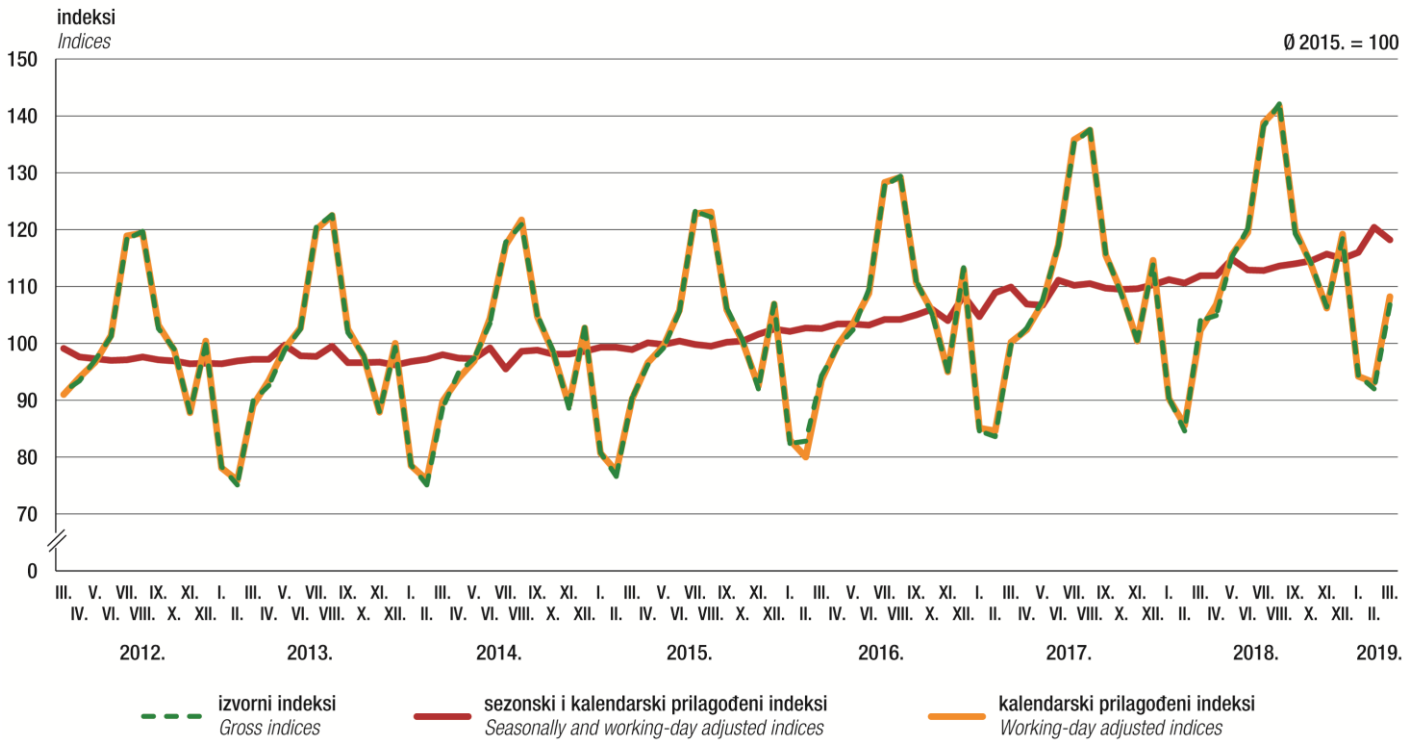
In March 2019, the total seasonally and working-day adjusted deflated turnover generated by all business entities with retail trade as their main activity (classified in division 47 of the NKD 2007.) was in real terms 1.8% lower than in February 2019.

Their turnover, working day-adjusted, was in real terms 8.5% higher than in March 2018.

1) Vidi definicije u Metodološkim objašnjenjima.

1) See Definitions in the Notes on Methodology.

G-1. REALNI INDEKSI PROMETA OD TRGOVINE NA MALO OD 2012. DO 2019.
VOLUME RETAIL TRADE TURNOVER INDICES, 2012 – 2019

I. SEZONSKI I KALENDARSKI PRILAGOĐENI POKAZATELJI¹⁾
SEASONALLY AND WORKING-DAY ADJUSTED INDICATORS¹⁾

1. TRGOVINA NA MALO – MJESEČNE STOPE PROMJENA IZRAČUNANE IZ SEZONSKI I KALENDARSKI PRILAGOĐENIH INDEKSA
RETAIL TRADE – MONTH-ON-MONTH GROWTH RATES CALCULATED ON BASIS OF SEASONALLY AND WORKING-DAY ADJUSTED INDICES

	<u>X. 2018.</u> IX. 2018.	<u>XI. 2018.</u> X. 2018.	<u>XII. 2018.</u> XI. 2018.	<u>I. 2019.</u> XII. 2018.	<u>II. 2019.</u> I. 2019.	<u>III. 2019.</u> II. 2019.	
Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ²⁾							Total turnover from retailers (NKD division 47) ²⁾
Nominalno	0,7	1,3	-1,0	0,2	4,9	-1,0	Value index
Realno	0,4	1,4	-0,6	1,4	4,4	-1,8	Volume index
Promet od trgovine na malo							Retail trade turnover
Nominalno	0,7	0,9	-1,1	0,0	3,9	-0,6	Value index
Realno	0,4	1,0	-0,6	1,0	3,8	-1,8	Volume index

1) Vidi Metodološka objašnjenja, Prezentacija indeksa.
 2) Vidi definicije u Metodološkim objašnjenjima.

1) See Notes on Methodology, Presentation of indices.
 2) See Definitions in the Notes on Methodology.

2. TRGOVINA NA MALO – GODIŠNJE STOPE PROMJENA IZRAČUNANE IZ KALENDARSKI PRILAGOĐENIH INDEKSA
RETAIL TRADE – YEAR-ON-YEAR GROWTH RATES CALCULATED ON BASIS OF WORKING-DAY ADJUSTED INDICES

%

	<u>X. 2018.</u> <u>X. 2017.</u>	<u>XI. 2018.</u> <u>XI. 2017.</u>	<u>XII. 2018.</u> <u>XII. 2017.</u>	<u>I. 2019.</u> <u>I. 2018.</u>	<u>II. 2019.</u> <u>II. 2018.</u>	<u>III. 2019.</u> <u>III. 2018.</u>	<u>I. – III. 2019.</u> <u>I. – III. 2018.</u>	
Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ¹⁾								Total turnover from retailers (NKD division 47) ¹⁾
Nominalno	7,5	8,6	6,4	4,8	11,6	9,5	8,6	Value index
Realno	5,6	7,0	5,6	5,1	11,4	8,5	8,3	Volume index
Promet od trgovine na malo								Retail trade turnover
Nominalno	6,4	7,3	4,7	4,0	8,9	6,7	6,5	Value index
Realno	4,5	5,8	4,0	4,3	8,7	5,7	6,2	Volume index

1) Vidi definicije u Metodološkim objašnjenjima.

1) See Definitions in the Notes on Methodology.

3. SEZONSKI I KALENDARSKI PRILAGOĐENI INDEKSI PROMETA PREMA PRETEŽNOJ DJELATNOSTI POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA NKD-u 2007.
SEASONALLY AND WORKING-DAY ADJUSTED TURNOVER INDICES, BY MAIN ACTIVITY OF BUSINESS ENTITIES, ACCORDING TO NKD 2007.

	Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ¹⁾ Total turnover from retailers (NKD division 47) ¹⁾						Promet od trgovine na malo Retail trade turnover					
	nominalno Value indices			realno Volume indices			nominalno Value indices			realno Volume indices		
	<u>I. 2019.</u> <u>XII. 2018.</u>	<u>II. 2019.</u> <u>I. 2019.</u>	<u>III. 2019.</u> <u>II. 2019.</u>	<u>I. 2019.</u> <u>XII. 2018.</u>	<u>II. 2019.</u> <u>I. 2019.</u>	<u>III. 2019.</u> <u>II. 2019.</u>	<u>I. 2019.</u> <u>XII. 2018.</u>	<u>II. 2019.</u> <u>I. 2019.</u>	<u>III. 2019.</u> <u>II. 2019.</u>	<u>I. 2019.</u> <u>XII. 2018.</u>	<u>II. 2019.</u> <u>I. 2019.</u>	<u>III. 2019.</u> <u>II. 2019.</u>
Ukupno Total	-	-	-	-	-	-	100,0	103,9	99,4	101,0	103,8	98,2
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	100,2	104,9	99,0	101,4	104,4	98,2	99,8	102,6	100,5	101,1	102,4	99,3
47.11 + 47.2 Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima Retail trade of food, beverages and tobacco	100,2	101,4	101,1	101,4	101,5	100,6	101,2	100,7	99,4	102,4	100,7	99,0
47.19 + 47.4 + 47.5 + 47.6 + 47.7 + 47.8 + 47.9 Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) Retail trade of non-food products (except of automotive fuels and lubricants)	99,2	104,1	98,0	100,2	104,1	98,0	98,7	103,4	100,8	99,4	103,0	100,3
47 – 47.3 Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivima i mazivima Retail trade, except of automotive fuels and lubricants in specialised stores	99,2	104,4	99,2	100,1	104,2	98,9	99,9	102,1	100,2	100,8	102,9	98,7
Ostale djelatnosti (izvan odjeljka 47) Other activities (excluding division 47)	-	-	-	-	-	-	101,4	107,0	97,6	102,3	106,7	96,9

1) Vidi definicije u Metodološkim objašnjenjima.

1) See Definitions in the Notes on Methodology.

4. KALENDARSKI PRILAGOĐENI INDEKSI PROMETA PREMA PRETEŽNOJ DJELATNOSTI POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA NKD-u 2007.
WORKING-DAY ADJUSTED TURNOVER INDICES, BY MAIN ACTIVITY OF BUSINESS ENTITIES, ACCORDING TO NKD 2007.

	Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ¹⁾ Total turnover from retailers (NKD division 47) ¹⁾						Promet od trgovine na malo Retail trade turnover					
	nominalno Value indices			realno Volume indices			nominalno Value indices			realno Volume indices		
	I. 2019. I. 2018.	II. 2019. II. 2018.	III. 2019. III. 2018.	I. 2019. I. 2018.	II. 2019. II. 2018.	III. 2019. III. 2018.	I. 2019. I. 2018.	II. 2019. II. 2018.	III. 2019. III. 2018.	I. 2019. I. 2018.	II. 2019. II. 2018.	III. 2019. III. 2018.
Ukupno Total	-	-	-	-	-	-	104,0	108,9	106,7	104,3	108,7	105,7
47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles	104,8	111,6	109,5	105,1	111,4	108,5	104,6	109,1	106,9	104,9	108,8	106,0
47.11 + 47.2 Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima Retail trade of food, beverages and tobacco	104,0	105,0	103,8	103,9	104,9	104,0	104,8	105,3	102,9	104,7	105,3	102,7
47.19 + 47.4 + 47.5 + 47.6 + 47.7 + 47.8 + 47.9 Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) Retail trade of non-food products (except of automotive fuels and lubricants)	104,9	115,2	111,7	104,8	114,5	111,1	104,6	113,3	110,5	104,4	112,6	109,9
47 – 47.3 Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivima i mazivima Retail trade, except of automotive fuels and lubricants in specialised stores	104,4	109,8	107,7	104,3	109,5	107,2	104,6	108,7	106,2	104,5	108,3	105,7
Ostale djelatnosti (izvan odjeljka 47) Other activities (excluding division 47)	-	-	-	-	-	-	102,4	108,8	108,0	102,7	108,6	107,2

1) Vidi definicije u Metodološkim objašnjenjima.

1) See Definitions in the Notes on Methodology.

II. IZVORNI, NEPRILAGOĐENI POKAZATELJI
GROSS, NON-ADJUSTED INDICATORS

1. NOMINALNI I REALNI INDEKSI PROMETA U TRGOVINI NA MALO
VALUE AND VOLUME INDICES OF RETAIL TRADE TURNOVER

	III. 2019. II. 2019.	III. 2019. III. 2018.	III. 2019. Ø 2015.	I. – III. 2019. I. – III. 2018.	
Ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ¹⁾					Total turnover from retailers (NKD division 47) ¹⁾
Nominalno	117,5	104,4	107,8	106,8	Value index
Realno	115,8	103,6	105,5	106,5	Volume index
Promet od trgovine na malo					Retail trade turnover
Nominalno	117,8	103,5	109,2	105,3	Value index
Realno	116,1	102,7	106,8	105,1	Volume index

1) Vidi definicije u Metodološkim objašnjenjima.

1) See Definitions in the Notes on Methodology.

2. NOMINALNI INDEKSI PROMETA OD TRGOVINE NA MALO PO TRGOVAČKIM STRUKAMA
VALUE INDICES OF RETAIL TRADE TURNOVER, BY BRANCHES

	Udio u ukupnom prometu, % III. 2019. Share in total turnover, %	Utjecaj na ukupan indeks, % ¹⁾ III. 2019. III. 2018. Effect on total index, % ¹⁾	III. 2019. II. 2019.	III. 2019. III. 2018.	I. – III. 2019. I. – III. 2018.	
Ukupno	100,0	-	117,8	103,5	105,3	Total
Ukupno, osim motornih vozila i motocikala, njihovih dijelova i pribora te motornih goriva i maziva	79,2	-	117,8	101,3	104,3	Total, except of motor vehicles, parts and accessories for motor vehicles, motorcycles and related parts and accessories, and automotive fuels and lubricants
01 + 03 + 04 Motorna vozila, dijelovi i pribor za motorna vozila, motocikli i dijelovi	3,1	0,3	112,3	110,9	110,4	Motor vehicles, parts and accessories for motor vehicles, motorcycles and related parts and accessories
30 Motorna goriva i maziva	17,7	2,3	118,8	113,2	109,5	Automotive fuels and lubricants
11 Nespecijalizirane prodavaonice pretežno živežnim namenicama	35,6	-1,6	115,4	95,6	101,2	Non-specialised stores with food, beverages and tobacco predominating
19 Ostale nespecijalizirane prodavaonice	5,7	0,5	124,1	109,4	110,0	Other non-specialised stores
21 + 22 + 23 + 24 + 25 + 26 + 29 Specijalizirane prodavaonice živežnim namenicama	5,8	-0,2	113,6	96,7	100,4	Specialised stores with food, beverages and tobacco
73 + 74 + 75 Ljekame, medicinski i ortopedski proizvodi, kozmetički i toaletni proizvodi	8,1	0,2	108,0	102,7	106,0	Dispensing chemists, medical and orthopaedic goods, cosmetic and toilet articles
51 + 71 + 72 Tekstil, odjevni predmeti, obuća i kožni proizvodi	7,0	0,5	123,3	106,6	106,7	Textile, clothing, footwear and leather goods
43 + 52 + 54 + 59 + 63 Audio i videooprema, željezna roba, boje i staklo, električni aparati za kućanstvo, namještaj i drugi proizvodi za kućanstvo	9,3	1,7	127,1	118,2	114,3	Audio and video equipment, hardware, paints and glass, electrical household appliances, furniture and other household articles
41 + 42 + 53 + 61 + 62 + 64 + 65 + 76 + 77 + 78 Računalna oprema, knjige i novine, igre i igračke, cvijeće i sadnice, satovi i nakit i ostala trgovina na malo u specijaliziranim prodavaonicama	6,1	0,5	128,7	107,6	106,9	Computer equipment, books and newspapers, games and toys, flowers and seeds, watches and jewellery and other retail sale in specialised stores
79 – 99 Ostala trgovina na malo izvan prodavaonica	1,6	-0,1	110,5	96,2	97,8	Other non-store retail sale

- 1) Utjecaj na ukupan indeks pokazuje umnožak udjela trgovačke struke u ukupnom prometu i stope rasta ili pada prometa u mjesecu tekuće godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine podijeljen sa 100.
1) Effect on the total index is a product of multiplication of a trade branch's share in the total turnover and a rate of growth or fall in turnover in a month of a current year in relation to the same month of previous year divided by 100.

III. STANDARDNA POGREŠKA I KOEFICIJENT VARIJACIJE ZA VERIŽNI INDEKS PROMETA
STANDARD ERROR AND COEFFICIENT OF VARIANCE FOR TURNOVER CHAIN INDEX

1. STANDARDNA POGREŠKA I KOEFICIJENT VARIJACIJE ZA VERIŽNI INDEKS PROMETA U OŽUJKU 2019.
STANDARD ERROR AND COEFFICIENT OF VARIANCE FOR TURNOVER CHAIN INDEX, MARCH 2019

	Procjena verižnog indeksa Estimation of chain index	Koeficijent varijacije, % Coefficient of variance, %	Standardna pogreška Standard error	Donja granica 95-postotnog intervala pouzdanosti Lower 95% confidence interval limit	Gornja granica 95-postotnog intervala pouzdanosti Upper 95% confidence interval limit
Ukupni promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) ¹⁾ Total turnover from retailers (NKD division 47) ¹⁾	117,5	0,99	1,16	115,2	119,8
Promet od trgovine na malo Retail trade turnover	117,8	0,61	0,72	116,4	119,2

- 1) Vidi definicije u Metodološkim objašnjenjima.
1) See Definitions in the Notes on Methodology.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Napomena

Vremenske serije prometa od trgovine na malo od 2005. i vremenske serije ukupnog prometa trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a) od 2000. možete preuzeti u Excel-formatu na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici **Baze podataka** pod naslovima [STS baza podataka](#) i [PC AXIS baze podataka](#) te na poveznici **Statistika u nizu** pod naslovom [Gospodarstvo – osnovni pokazatelji](#).

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci u ovom Priopćenju dobiveni su Mjesečnim izvještajem trgovine na malo (TRG-1). To se istraživanje provodi od siječnja 1998.

Podaci se prikupljaju putem internetske aplikacije (tzv. CAWI). Izvještajne jedinice neposredno ispunjavaju podatke na e-obrascu TRG-1, koji se nalazi na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku [www.dzs.hr](#). Razdoblje prikupljanja podataka svakog mjeseca u pravilu se kreće od 1. do 20. u mjesecu za podatke iz prethodnoga izvještajnog mjeseca.

Metodologija za istraživanje temelji se na Uredbama Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama (Dodatak C), 1158/05, 1503/06 i 1893/06. Istraživanje se provodi na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst).

Obuhvat i usporedivost

Jedinice promatranja jesu poslovni subjekti (pravne osobe i obrtnici) koji su prema pretežnoj djelatnosti registrirani u trgovini na malo (odjeljak 47 NKD-a 2007.). Obuhvaćeni su i izabrani poslovni subjekti iz ostalih djelatnosti ako obavljaju trgovinu na malo.

Istraživanje se provodi metodom uzorka. Okvir za izbor uzorka jesu poslovni subjekti ili njihovi dijelovi registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku.

Uzorak je podijeljen na stratum prema pretežnoj djelatnosti i veličini poslovnog subjekta. Poslovni subjekti razvrstani su prema pretežnoj djelatnosti na temelju NKD-a 2007. (NN, br. 58/07. i 123/08.). Prema veličini razvrstani su na razrede od 1 do 7.

Kriterij za određivanje veličine poslovnog subjekta jest broj zaposlenih. Poslovni subjekti veličine 1 jesu oni s 0 – 4 zaposlenih, veličine 2 s 5 – 9 zaposlenih, veličine 3 s 10 – 19 zaposlenih, veličine 4 s 20 – 49 zaposlenih, veličine 5 s 50 – 99 zaposlenih, veličine 6 sa 100 – 249 zaposlenih i veličine 7 s 250 i više zaposlenih. Za poslovne subjekte kojima je pretežna djelatnost izvan trgovine upotrebljava se broj zaposlenih u trgovinskim djelatnostima.

Uzorkom su obuhvaćeni svi poslovni subjekti s 10 i više zaposlenih te slučajnim uzorkom izabrani poslovni subjekti koji imaju manje od 10 zaposlenih.

Metoda sezonske i kalendarske prilagodbe

Od siječnja 2016. za proces sezonske prilagodbe (identifikaciju i procjenu sezonskih i kalendarskih učinaka) primjenjuje se programski paket JDemetra+, verzija 2.0.0. Budući da su u JDemetri+ dostupne dvije opcije: TRAMO-SEATS (primjenjuje metodu Seats za procjenu sezonskih učinaka) i X13 (primjenjuje metodu X11 za procjenu sezonskih učinaka), u ovom Priopćenju sezonsko i kalendarsko prilagođavanje provedeno je metodom X13 ARIMA. U sezonskoj prilagodbi vremenskih serija indeksa isključen je utjecaj slučajne sastavnice.

Produljivanje serije indeksa dodavanjem novih mjesečnih opažanja za svaki idući mjesec može zbog svojstava primijenjene metode sezonske prilagodbe prouzročiti naknadne ispravke već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa te trenda za nekoliko mjeseci unatrag.

NOTES ON METHODOLOGY

Notice

*Time series on retail trade turnover, starting with 2005, and time series on total turnover from retailers (NKD division 47), starting with 2000, are available in Excel tables on the web site of the Croatian Bureau of Statistics within the **Databases** under the titles [STS Databases](#) and [PC-Axis Databases](#), and within **Statistics in Line** under the title [Economy – Basic Indicators](#).*

Sources and methods of data collection

The data in this First Release are based on the Monthly Report on Retail Trade (TRG-1 form). This survey has been carried out since January 1998.

The data are collected via a web-based application (the so-called CAWI). The reporting units enter data directly into the TRG-1 form, which is available on the web site of the Croatian Bureau of Statistics at [www.dzs.hr](#). The period for data collection ranges each month, as a rule, between the 1st and the 20th day in a month for the previous reference month data.

The methodology for this survey is based on the Council Regulations (EC) Nos 1165/98 (Annex C), 1158/05, 1503/06 and 1893/06 concerning short-term statistics. This survey is conducted on the basis of the Official Statistics Act (NN, Nos 103/03, 75/09, 59/12 and 12/13 – consolidated text).

Coverage and comparability

The observation units are business entities (legal entities and tradesmen) registered in retail trade as their main activity (division 47 of the NKD 2007.) as well as selected business entities registered in other activities if performing retail trade activities.

The survey is carried out by using the sampling method. The sample frame consists of business entities and parts thereof registered in the Register of Business Entities of the Croatian Bureau of Statistics.

The sample is divided into strata according to the main activity and the size of a business entity. Business entities are divided by their main activity on the basis of the NKD 2007. (NN, Nos 58/07 and 123/08). By size, they are divided into classes from 1 to 7.

The criterion for determining the size of a business entity is the number of persons in employment. Business entities of size 1 are those employing 0 – 4 persons, of size 2 those employing 5 – 9 persons, of size 3 those employing 10 – 19 persons, of size 4 those employing 20 – 49 persons, of size 5 those employing 50 – 99 persons, of size 6 those employing 100 – 249 persons and of size 7 those employing 250 and more persons. For business entities engaged primarily in non-trade activities, the number of persons in employment in trade activities is taken into account.

The sample covers all business entities employing 10 and more persons as well as business entities employing less than 10 persons selected by using the random sample method.

Seasonal and working-day adjustment method

Since January 2016, the software package JDemetra+, version 2.0.0., has been applied in the process of seasonal adjustment (identification and evaluation of seasonal and calendar effects). Considering that there are two available options in the JDemetra+, TRAMO-SEATS (using Seats method for estimating seasonal effects) and X13 (using the X11 method for estimating seasonal effects), seasonal and working-day adjustment has been done by using the X13 ARIMA method in this First Release. The effect of a random component in the seasonal adjustment process of time series of indices has been excluded.

Due to the character of the implemented seasonal adjustment method, the extension of the index series by adding new monthly observations for each new month could cause subsequent corrections of the already published seasonally and working-day adjusted indices and trend for several previous months.

Napomena o terminologiji primijenjenoj u ovom Priopćenju

Pojam "kalendarsko prilagođavanje" na hrvatskom jeziku nije usklađen s prijevodom pojma *working-day adjustment* iz engleskoga, koji znači "prilagodba za broj radnih dana", kako bi se izbjeglo da hrvatski korisnici pogrešno protumače taj termin.

Pojam "prilagodba za broj radnih dana" u kratkoročnim poslovnim statistikama podrazumijeva kalendarsku prilagodbu, ali zbog specifičnih Eurostatovih terminoloških zahtjeva u kratkoročnim poslovnim statistikama upotrebljava se spomenuti termin.

Sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi

Pojam "sezonski i kalendarski prilagođeni indeksi" podrazumijeva da su izvorni indeksi prilagođeni za sezonu i kalendarske dane. Podaci koji se uspoređuju s podacima iz prethodnog mjeseca (tj. mjesečna usporedba) prikazuju se u sezonski i kalendarski prilagođenu obliku indeksa prometa ili iz njih izračunanih stopa rasta.

U skladu s tim, u ovom Priopćenju u mjesečnoj usporedbi (I. dio Priopćenja, tablice 1. i 3.) prikazane su i tumače se mjesečne stope promjena prometa izračunane iz sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa (usporedba indeksa izvještajnog mjeseca s indeksima prethodnoga izvještajnog mjeseca).

Kalendarski prilagođeni indeksi

Pojam "kalendarski prilagođeni indeksi" podrazumijeva da su izvorni indeksi prilagođeni za kalendarske dane. Podaci koji se uspoređuju s podacima od istog mjeseca prethodne godine (tj. godišnja usporedba) prikazuju se u kalendarski prilagođenu obliku indeksa prometa ili iz njih izračunanih stopa rasta.

Prema tome, u ovom su Priopćenju u godišnjoj usporedbi (I. dio Priopćenja, tablice 2. i 4.) prikazane i tumače se godišnje stope promjena prometa izračunane iz kalendarski prilagođenih indeksa (usporedba indeksa izvještajnog mjeseca s indeksima istoga izvještajnog mjeseca prethodne godine).

Izvorni indeksi

Radi održavanja dosljednosti i kontinuiteta s prethodno objavljenim podacima indeksi se i dalje iskazuju u obliku izvornih, neprilagođenih indeksa na isti način kao i prije (II. dio Priopćenja, tablice 1. i 2.).

Dio podataka iz ovog istraživanja (to su podaci koji se odnose na ukupan promet poslovnih subjekata kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost, tj. razvrstani su u odjeljak 47 NKD-a 2007.) redovito se mjesečno dostavlja Eurostatu (u obliku nominalnih i realnih izvornih, sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa na bazi 2015.) i nalazi se na Eurostatovim internetskim stranicama <http://ec.europa.eu/eurostat> s pokazateljima država članica Europske unije s kojima su usporedivi.

Definicije

Promet je vrijednost svih prodanih roba i obavljenih usluga na tržištu tijekom mjeseca bez obzira na to jesu li naplaćene. U promet je uključen porez na dodanu vrijednost.

Promet u trgovini na malo prati se na dva načina, i to:

- **ukupan promet trgovaca na malo (odjeljak 47 NKD-a)** jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti kojima je trgovina na malo pretežna djelatnost (razvrstani u odjeljak 47 NKD-a 2007.)
- **promet od trgovine na malo** jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti koji tu djelatnost obavljaju bez obzira na pretežnu djelatnost u kojoj su registrirani.

Notice concerning the terminology used in this First Release

In Croatian language, the term "kalendarsko prilagođavanje" (calendar adjustment) is not the literal translation of the term "working-day adjustment" in English, which means "adjustment for the number of working days". It is used in order to prevent misunderstandings by national users.

The term "working-day adjustment" in short-term business statistics actually refers to calendar adjustment, but due to specific Eurostat's requirements for short-term statistics, the term "working-day adjustment" is used instead.

Seasonally and working-day adjusted indices

The term "seasonally and working-day adjusted indices" is used to indicate that gross indices are adjusted for both seasonal and working-day effects. The data that are compared to those of the previous month (that is, monthly comparison) are presented in a seasonally and working-day adjusted form of turnover indices or growth rates calculated from them.

In line with the above mentioned, this First Release presents and interprets month-on-month growth rates of turnover calculated on the basis of seasonally and working-day adjusted indices (the comparison between the indices of the current reporting month with the indices of the previous reporting month) in the monthly comparison (First Release, part I., tables 1. and 3.).

Working-day adjusted indices

The term working-day adjusted indices is used to indicate that gross indices are adjusted only for working-day effects. The data compared to those of the same month of a previous year (that is, annual comparison) are presented in a working-day adjusted form of turnover indices or growth rates calculated from them.

In line with the above mentioned, in this First Release, year-on-year growth rates of the volume of turnover calculated on the basis of working-day adjusted indices are presented and interpreted (comparison between indices of the reporting month with the indices of the same reporting month of the previous year) in the annual comparison (First Release, part I., tables 2. and 4.).

Gross indices

In order to sustain the consistency and continuity with the previously released data, indices continue to be presented as gross, unadjusted indices in the same way as before (First Release, part II., tables 1. and 2.).

A part of the data from this survey (those that refer to the total turnover of business entities with the main activity registered in division 47 of the NKD 2007.) are regularly sent to Eurostat every month (in the form of value and volume gross, seasonally and working-day adjusted indices on the basis of 2015). They are available on Eurostat's web site: <http://ec.europa.eu/eurostat> together with the indicators of other EU Member States they are comparable with.

Definitions

Turnover is the total value of all goods sold and services provided on the market in a month, irrespective of whether paid up or not. It also includes the value added tax.

The retail trade turnover is presented in relation to:

- **the total turnover from retailers (NKD division 47)** is a turnover generated by all business entities with retail trade as their main activity (classified in division 47 of the NKD 2007.).
- **the retail trade turnover** is a turnover generated by all business entities engaged in this activity, irrespective of their registered main activity.

Rezultati se objavljuju u obliku nominalnih i realnih indeksa.

The results are shown in the form of nominal (value indices) and real indices (volume indices).

Nominalni indeksi prikazuju kretanje prometa u tekućim cijenama.

Value indices show the turnover movements in current prices.

Realni indeksi dobiveni su deflacioniranjem nominalnih indeksa indeksom maloprodajnih cijena dobara (bez električne energije i distribucije vode) prema indeksu potrošačkih cijena.

Volume indices are calculated by deflating the value indices by the retail trade price indices of goods (without electricity and water distribution) according to the consumer price indices.

Trgovačke struke

Trgovačke struke predstavljaju stvarni pretežni asortiman prodaje u trgovini na malo koji se također određuje na osnovi NKD-a 2007.

Retail trade branches

Retail trade branches represent the actual predominant assortment of sales in the retail trade, which is also determined according to the NKD 2007.

Kratice

CAWI	razmjena podataka internetom uz računalnu podršku
EZ	Europska zajednica
Eurostat	Statistički ured Europske unije
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN	Narodne novine

Abbreviations

CAWI	computer-assisted web interchange
EC	European Community
EU	European Union
Eurostat	Statistical Office of the European Communities
NKD 2007.	National Classification of Activities, 2007 version
NN	Narodne novine, official gazette of the Republic of Croatia

Znakovi

- nema pojave
0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene mjerne jedinice

Symbols

- no occurrence
0,0 value not zero but less than 0.05 of the unit of measure used

U ovom Priopćenju objavljuju se podaci istraživanja koje je provedeno uz financijsku pomoć Europske unije. Za njegov sadržaj odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te ni u kojem slučaju ne izražava stav Europske unije.

The survey whose data are published in this First Release has been conducted with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of the Croatian Bureau of Statistics and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.

Objavljuje i tiska Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.
Published and printed by the Croatian Bureau of Statistics, Zagreb, Ilica 3, P. O. B. 80
Telefon/ Phone: +385 (0) 1 4806-111, telefaks/ Fax: +385 (0) 1 4817-666

Odgovara ravnateljica Lidija Brković.
Person responsible: Lidija Brković, Director General

Priredile: Anka Javor, Ljiljanka Boras, Martina Mikec i Josipa Kalčić Ivanić
Prepared by: Anka Javor, Ljiljanka Boras, Martina Mikec and Josipa Kalčić Ivanić

Sezonska i kalendarska prilagodba – priredio: Mladen Krulik
Seasonal and working-day adjustment – prepared by: Mladen Krulik

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.
USERS ARE KINDLY REQUESTED TO STATE THE SOURCE.

Naklada: 20 primjeraka
20 copies printed

Podaci iz ovog Priopćenja objavljuju se i na internetu.
First Release data are also published on the Internet.

Služba za komunikaciju s korisnicima
User Communication Department

- Informacije i korisnički zahtjevi
Information and user requests
Telefon/ Phone:
+385 (0) 1 4806-138, 4806-154
Elektronička pošta/ E-mail:
stat.info@dzs.hr
Telefaks/ Fax:
+385 (0) 1 4806-148

- Pretplata publikacija
Subscription
Telefon/ Phone:
+385 (0) 1 4806-115
Elektronička pošta/ E-mail:
prodaja@dzs.hr
Telefaks/ Fax:
+385 (0) 1 4806-148

- Novinarski upiti
Press corner
Telefon/ Phone:
+385 (0) 1 4806-121, 4806-168
Elektronička pošta/ E-mail:
press@dzs.hr
Telefaks/ Fax:
+385 (0) 1 4806-148